

Bäddat för utveckling

Ett kunskapsunderlag om förutsättningar för utvecklingsprojekt i vården och omsorgen.¹

Förord

En stor del av vårdens och omsorgens utvecklingsarbeten sker genom projekt – ett arbetssätt som allt för ofta visar på utebliven effekt. Denna här rapporten riktar vi blicken mot utvecklingsprojekten och deras förutsättningar att bidra till långsiktigt hållbar utveckling.

Sammanfattning

Svensk hälso- och sjukvård och socialtjänst står sig väl i internationella jämförelser. Samtidigt finns det en rad utmaningar vad gäller bland annat en åldrande befolkning, jämlik vård och personalbrist. För att möta utmaningarna och kunna erbjuda patienter och brukare en god vård och omsorg framöver krävs en ökad utvecklingskraft och kvalitet, vilket, med befintliga resurser, innebär en effektivisering i såväl hälso- och sjukvården som i socialtjänsten.

Såväl beslutsfattare som praktiker och forskare ser ett behov av att tydliggöra och tillgängliggöra kunskap om under vilka förutsättningar ett utvecklingsprojekt kan bidra till att skapa långsiktigt hållbar utveckling och lärande.

Kritiska faktorer i utvecklingsprojekt

- Patienter och brukare ger andra perspektiv.
- Eldsjälar är både en möjlighet och ett hinder.
- Förarbetet är oerhört viktigt.
- Pengar är tid.
- Blick för helheten.
- Förankring, både i höjd och bredd.
- Organisationen och dess utvecklingskraft.

Rapporten lämnar sex rekommendationer

- Huvudmännen bör se över, och vid behov utveckla, rutiner och system för en aktiv patient- och brukarinvolvering.
- Huvudmännen bör se över, och vid behov utveckla, de organisatoriska strukturerna och stödsystemen för utvecklingsarbetet.
- Projektägare bör säkerställa att projekt får utrymme att genomföra adekvata förarbeten med fokus på behov, genomförbarhet och långsiktighet.
- Huvudmännen bör säkerställa att det finns en strategi för implementering i den ordinarie verksamheten om projektresultaten är goda.
- Rådet för styrning med kunskap och huvudmännen bör fortsätta att utveckla formerna för att sprida kunskap om utvecklingsprojekt mellan olika huvudmän.
- Regeringen och andra statliga finansiärer bör ställa krav på att de projekt som finansieras genom statliga medel hanterar faktorer som är kritiska för möjligheten att bidra till långsiktigt hållbar utveckling.

¹ Bäddat för utveckling. Ett kunskapsunderlag om förutsättningar för utvecklingsprojekt i vården och omsorgen. Myndigheten för vård- och omsorgsanalys. 2018. ISBN: 978-91-87213-88-5